पूर्वया द्वारा सदः प्रविश्य सदसि स्तुवतेऽनतिक्रामन्तो धिष्ण्यानध्वर्युरुपविशति व्याख्यातꣳ संपावनं तथोपाकरणं पवमानस्येति · काठके सदसि प्रस्तोत्रे दर्भान्प्रयच्छन्नाह सोमः पवतऽइति · अतः कुशमुष्टिरपि त्रिष्वपि सवनेषु भवति दर्भानिति बह्वृवचनात् · मानवे च प्रातःसवनवदतिदेशः तथोपाकरणमित्यनेन · प्रातःसवने च कुशमुष्टिरेवोक्तोऽस्ति ।

अहर्गणे च सर्वत्र प्रायणीयोदयनीयवर्जम् ॥१८॥ अ॰णे द्विरात्रादौ अहीने द्वादशाहादौ सत्रे च स॰त्र प्रातःसवनेऽपि सदस्येव पवमानोपाकरणं भवति प्रायणीयातिरात्रमुदयनीयातिरात्रं च वर्जयित्वा · तयोस्तु प्रातःसवने बहिरेवोपाकरणं भवति · छन्दोगसूत्रेऽहीनेषु विशेषः अहीने बहिष्पवमानैः सदसि स्तुवीरन्प्रथमादङ्गोऽन्यत्रेति · मानवे प्रायणीयोदयनीययोर्बहिः स्तुवते सदसीतरेष्विति।

पशुनेहीत्यपकृष्य दधिघर्माय दध्याहर दक्षिणा उपावर्तयेति प्रैषोपचयः ॥१९॥ प्रतिप्रस्थातः पशुनेहीत्यतः (१.७.५) प्रैषात्पशुनेहीत्येतत्पदद्वयमप॰ष्य प्रैषमध्यान्निष्काश्य दधि॰र्तयेत्येवं प्रैषवृद्धिर्भवति ।

सप्रवर्ग्ये दधिघर्मः ॥२०॥ भवति · दधि॰ध्याहरेति (१९) प्रेषितो दधिघर्मार्थं दध्याहरति · तच्च यागार्थत्वात् सांनाय्यधर्मेण वत्सापाकरणादिना संस्कार्यम् · तत्र दध्नो बहुसाध्यत्वात्पूर्वस्मिन्नहनि प्रातःसवनिकदध्यर्थदोहानन्तरं (८.१.२७) दधिघर्मदध्यर्थमपि रात्रौ दोह आतंचनान्तः कर्तव्यः तत्सम्बन्धिनो वत्सापाकरणादयोऽप्यनेनैव क्रमेण कर्तव्याः । प्रवर्ग्यवत्येवायं द॰र्मः ततश्चाप्रवर्ग्ये प्रतिप्रस्थातर्दक्षिणा उपावर्तयेत्येतावानेवोपचयः । तत्र दधिघर्मकरणप्रकारमाह ·

उपविश्य सदसः पुरस्तात्सपवित्रायामग्निहोत्रहवण्यां ग्रहणं यथोक्तम् ॥२१॥ तत्प्रतिप्रस्थात्रा आहृतं दधि उत्तरवेदेः पश्चादासाद्यालभ्य ततः सद॰स्ताडुप॰श्य सप॰यामिति शाखापवित्रेण सपवित्रा॰वण्याम् य॰क्तम् यथा प्रवर्ग्याध्याय उक्तम् (२६.७.५४) तथा ग्र॰णं करोति · अतो यावतीऽइति मन्त्रान्ते (३८.२६) स्थालीमुखेनैवाग्निहोत्रहवण्यां निनयनं कर्तव्यम् कुतः स आनी॰ आहेत्यानयनस्यैव श्रुतत्वात् (१४.३.१.३०) आनयनं च निनयनमेव · अतः सांनाय्यवद्धिरवदानोपस्तरणादि न भवति · अत एव सूत्रे पि ग्रहणमेवोक्तम् नावदानमिति ·